OPČNÝ PROTOKOL II.

EK

ETICKÝ KÓDEX NOVINÁRA

AONE

ASOCIÁCIA NA OCHRANU NOVINÁRSKEJ ETIKY

TR SR

TLAČOVO-DIGITÁLNA RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

REŠPEKTUJEME
ETICKÝ KÓDEX NOVINÁRA

WE ABIDE BY THE CODE
OF JOURNALISTIC ETHICS

ELFOGADJUK AZ ÚJSÁGÍRÓK
ETIKAI KÓDEXÉT

DRUHÝ OPČNÝ PROTOKOL K ETICKÉMU KÓDEXU NOVINÁRA

O PRÍSTUPE VEREJNOSTI K INFORMÁCIÁM, VŠESTRANNOSTI INFORMÁCIÍ, NÁZOROVEJ PLURALITE, OBJEKTÍVNOSTI A NESTRANNOSTI

PREAMBULA

Asociácia na ochranu novinárskej etiky v Slovenskej republike (ďalej len „Asociácia“)

— nadväzujúc na relevantné pravidlá Etického kódexu novinára (ďalej len „Kódex“), podľa ktorého o. i. „pravdivé informácie vychádzajú z faktov a ich objektívnej interpretácie, s prihliadnutím na skutočný kontext popisovaného deja, bez skresľovania objektívnej reality a zamlčovania (opomenutia) časti existujúcich faktov a súvislostí“,

— pridržiavajúc sa príslušného pravidla Kódexu, podľa ktorého „komentáre a názory musia byť jasne označené a odlíšené od spravodajstva a faktov“,

— odkazujúc na garancie limitov redakčnej zodpovednosti poskytovateľov obsahových služieb za obsah vo vzťahu k pravdivosti informácií poskytovaných verejnosti v rámci svojich obsahových služieb,

— uvedomujúc si, že poskytovatelia obsahových služieb nesú popri novinároch a redakciách voči verejnosti primárnu spoločenskú zodpovednosť za objektívnosť ponúkaných mediálnych produktov spravodajstva a aktuálnej publicistiky,

— rešpektujúc slobodu prejavu aj jej ústavné limity,

— berúc na seba svoju časť zodpovednosti za demokratický vývoj pluralitnej otvorenej spoločnosti v Slovenskej republike ako právneho štátu,

— chrániac pluralitu informačných zdrojov a slobodu médií pred cenzúrou a inými neprijateľnými zásahmi štátnej moci,

— pridržiavajúc sa garancií redakčnej nezávislosti vrátane práva na vlastnú redakčnú líniu a samoreguláciu podľa Európskeho aktu o slobode médií (nariadenie (EÚ) 2024/1083),

ako pôvodca Kódexu prijíma tento Druhý opčný protokol k Etickému kódexu novinára o prístupe verejnosti k informáciám, všestrannosti informácií, názorovej pluralite, objektívnosti a nestrannosti (ďalej len „Protokol“), ktorým spresňuje etické pravidlá v oblasti poskytovania spravodajstva a aktuálnej publicistiky prostredníctvom niektorých obsahových služieb vo vzťahu k všestrannosti informácií, názorovej pluralite, ich objektívnosti a nestrannosti.

PRVÁ ČASŤ

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 1

PREDMET ÚPRAVY

1. Protokol upravuje niektoré etické pravidlá pri uverejňovaní a šírení spravodajstva alebo aktuálnej publicistiky (current affairs) v rámci alebo prostredníctvom spravodajských programov, programov aktuálnej publicistky, spravodajsko-publicistických programov a programov obsahujúcich spravodajstvo alebo aktuálnu publicistiku (current affairs) v

   a) programových službách televízneho vysielania vrátane komunitného vysielania alebo

   b) programových službách rozhlasového vysielania vrátane komunitného vysielania.

2. Protokol upravuje aj niektoré etické pravidlá pri uverejňovaní a šírení spravodajstva alebo aktuálnej publicistiky (current affairs) v rámci alebo prostredníctvom spravodajských programov, programov aktuálnej publicistky, spravodajsko-publicistických programov a programov obsahujúcich spravodajstvo alebo aktuálnu publicistiku (current affairs) v audiovizuálnych mediálnych službách na požiadanie vrátane komunitných videoslužieb.

3. Protokol tvorí súčasť Kódexu, preto pokiaľ Protokol neustanovuje inak, použijú sa podporne, ak je to potrebné, ustanovenia Kódexu; v prípade rozporu medzi ustanovením Protokolu a ustanovením Kódexu má prednosť ustanovenie Protokolu.

ČLÁNOK 2

NIEKTORÉ USTANOVENIA O UPLATŇOVANÍ PROTOKOLU

1. Na dodržiavanie Protokolu dohliada Tlačovo-digitálna rada Slovenskej republiky (ďalej len Tlačovo-digitálna rada“).

2. Na uplatňovanie Protokolu sa vzťahuje Rokovací poriadok Tlačovo-digitálnej rady (ďalej len „Rokovací poriadok“). Pokiaľ Protokol upravuje niektorú otázku inak ako Rokovací poriadok, má prednosť ustanovenie Protokolu.

3. Pri uplatňovaní Protokolu vrátane pôsobnosti sa Tlačovo-digitálna rada riadi Štatútom Tlačovo-digitálnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „Štatút“). Na účely uplatňovania Štatútu sa produktom novinárskej činnosti rozumie aj akýkoľvek iný obsah (iný program), ktorý je súčasťou príslušnej obsahovej služby, napríklad dokumentárne dielo alebo priamy prenos udalosti, pokiaľ je to nevyhnutné na dosiahnutie účelu pravidla Protokolu. Pokiaľ Protokol upravuje niektorú otázku inak ako Štatút, má prednosť ustanovenie Protokolu vrátane úpravy osobnej pôsobnosti podľa čl. 4 a vecnej pôsobnosti podľa čl. 5.

4. Pokiaľ je to potrebné, možno pri uplatnení niektorého ustanovenia Protokolu použiť aj príslušné ustanovenie zákona alebo iného všeobecne záväzného predpisu, z ktorého dané ustanovenie Protokolu vychádza alebo ktoré recipuje či na ktoré nadväzuje.

ČLÁNOK 3

VYMEDZENIE NIEKTORÝCH POJMOV

1. Spravodajstvom sa rozumie produkt novinárskej činnosti sprostredkúvajúci verejnosti fakty a informácie o nich, ktorý slúži verejnosti na informovanie a na utváranie si vlastných názorov, pričom v súlade s redakčnou líniou poskytovateľa obsahovej služby sa v ňom verejnosti sprostredkúvajú rozmanité spoločensky podstatné informácie odrážajúc myšlienkovú pluralitu spoločnosti v rámci uplatňovanej redakčnej nezávislosti a redakčnej línie.

2. Aktuálnou publicistikou sa rozumie produkt novinárskej činnosti sprostredkúvajúci verejnosti popri faktoch a informáciách o nich aj vlastné hodnotenie, kritiku, záver, analýzu, syntézu, názor alebo úsudok, ktorý slúži verejnosti na utváranie si vlastných názorov a popri informovaní môže sledovať aj iný účel, napríklad vzdelávanie alebo zábavu.

3. Programom sa rozumie taký produkt novinárskej činnosti, ktorý je bez ohľadu na spôsob šírenia prístupný verejnosti a ktorý ako
   a) zvukový komunikát tvorí svojím obsahom, formou a funkciou uzavretý celok v rámci rozhlasovej programovej služby, alebo
   b) audiovizuálny komunikát, zložený z pohybujúcich sa obrazov so zvukom alebo bez zvuku, tvorí svojím obsahom, formou a funkciou uzavretý celok v rámci televíznej programovej služby vysielateľa alebo v rámci audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie.
4. Spravodajským programom sa rozumie program, ktorý obsahuje v prevažujúcej miere spravodajstvo, najmä aktuálne správy z domova alebo zo zahraničia alebo informácie o počasí, dopravnej situácii, kultúre alebo o športe (v zvukovo-obrazovej, zvukovej alebo obrazovej verzii) a ktorý aj dramaturgiou programu a žánrovo zodpovedá charakteristike žurnalistických spravodajských celkov a jednotlivých spravodajských žánrov.
5. Spravodajsko-publicistickým programom sa rozumie program, ktorý je v nezanedbateľnej miere produktom novinárskej činnosti a ktorý obsahuje aspoň sčasti spravodajstvo (spravodajské rubriky), avšak ktorý celkovou dramaturgiou programu a žánrovo zodpovedá skôr charakteristike žurnalistických publicistických celkov a jednotlivých publicistických žánrov.
6. Programom aktuálnej publicistiky sa rozumie publicistický program tematicky spätý so spravodajstvom, ktorý obsahuje komentáre k správam a udalostiam, analýzy vývoja, politické stanoviská k udalostiam alebo názory politikov na jednotlivé témy; publicistickým programom sa rozumie program, ktorý svojou dramaturgiou a žánrovo zodpovedá charakteristike žurnalistických publicistických celkov a jednotlivých publicistických žánrov.
7. Sledovaným predvolebným obdobím sa rozumie časové obdobie v trvaní 60 dní predo dňom volieb a deň volieb do uzavretia poslednej volebnej miestnosti; ak ide o druhé kolo volieb, rozumie sa sledovaným predvolebným obdobím aj obdobie nasledujúce po dni volieb v prvom kole, a to až do dňa volieb v druhom kole do uzavretia poslednej volebnej miestnosti.

ČLÁNOK 4

STRANA PROTOKOLU

1. Stranou Protokolu je rozhlasový vysielateľ, televízny vysielateľ alebo poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie (ďalej každý z nich len „poskytovateľ obsahovej služby"), ak sa zaviazal dodržiavať Protokol
   a) ako člen kolektívneho člena Asociácie,
   b) individuálne na základe pristúpenia k Protokolu, pokiaľ nie je viazaný podľa písmena a),
   c) ako člen združenia alebo inej právnickej osoby, ktorá pristúpila k Protokolu, pokiaľ nie je viazaný podľa písmena a) alebo b).
2. Stranou Protokolu je poskytovateľ obsahovej služby vždy v rozsahu ním poskytovaných obsahových služieb (a mediálnych produktov) podľa čl. 1 ods. 1 a 2 okrem tých, ku ktorým uplatnil výhradu z rozsahu (čl. 20), a najviac v rozsahu obsahovej výhrady (čl. 21).

ČLÁNOK 5

PÔSOBNOSŤ PROTOKOLU

1. Protokol sa vzťahuje na
   a) uverejnený program, ktorý strana Protokolu uverejnila, šíri alebo umožňuje šíriť na území Slovenskej republiky alebo z územia Slovenskej republiky v rámci niektorej z obsahových služieb podľa čl. 1 ods. 1 alebo 2,
   b) na obsahovú službu podľa čl. 1 ods. 1 strany Protokolu.
2. Protokol sa vzťahuje aj na obsah, ktorý uverejnil, šíri alebo umožňuje šíriť iný poskytovateľ obsahovej služby než strana Protokolu (ďalej len „iný poskytovateľ"), ak pred posúdením obsahu Tlačovo-digitálnou radou tento iný poskytovateľ, hoci sa predtým nezaviazal dodržiavať Protokol alebo uplatnil k nemu výhradu z rozsahu, vyhlási, že rozhodnutie Tlačovo-digitálnej rady pre daný prípad akceptuje, zaviaže sa ho vykonať a zároveň aj splní prípadnú uloženú sankciu; v takom prípade sa na iného poskytovateľa nahliada ako na stranu Protokolu.

DRUHÁ ČASŤ

ETICKÉ PRAVIDLÁ

ČLÁNOK 6

OSOBITNÉ ASPEKTY OCHRANY ZDROJA

1. Každý zachováva mlčanlivosť o zdroji informácií získaných pri svojej činnosti, ako aj o obsahu týchto informácií tak, aby sa nedala zistiť totožnosť osoby, ktorá informáciu poskytla.
2. Strana Protokolu prijme účinné bezpečnostné, technické, organizačné, procesné a podobné opatrenia na ochranu zdrojov informácií, ako aj na ochranu novinárov a s nimi spolupracujúcich osôb pred neoprávneným zásahom orgánov verejnej moci alebo tretích osôb do ochrany zdroja.
3. Strana Protokolu vynaloží nevyhnutné prostriedky a úsilie, ktoré od nej možno spravodlivo očakávať, na to, aby zabránila vyzradeniu informácie alebo využitiu vecí, dát alebo metadát, ktoré podliehajú povinnosti mlčanlivosti alebo ochrane zdroja.
4. Strana protokolu prijme také účinné vnútorné postupy v rámci redakčného procesu, aby informáciou o zdroji informácií disponoval čo najmenší počet osôb; ak má strana Protokolu za nevyhnutné posúdiť dôveryhodnosť zdroja informácií, posudzuje ju najviac osoba na úrovni šéfredaktora (riaditeľa spravodajstva), jej na roveň postavený člen redakcie alebo jej podriadený člen redakcie; takéto rozhodnutie je konečné a nepodlieha ďalšiemu skúmaniu stranou Protokolu alebo tretími osobami.

ČLÁNOK 7

OSOBITNÉ ASPEKTY REDAKČNEJ ZODPOVEDNOSTI

1. Poskytovateľ obsahovej služby nezodpovedá za pravdivosť informácií, ak ide o
   a) mediálnu komerčnú komunikáciu alebo reklamu, ktorá je klamlivá,
   b) mediálnu komerčnú komunikáciu alebo reklamu, ktorá je porovnávacou, alebo
   c) inú formu propagácie.
2. Poskytovateľ obsahovej služby nezodpovedá ani za
   a) oznámenie v naliehavom verejnom záujme,
   b) komunikát, ktorého uverejnenie nariadil orgán verejnej moci,
   c) komunikát tretej osoby, ktorého uverejnením sa plní povinnosť uložená zákonom,
   d) informáciu, ktorú poskytol ústavný činiteľ, resp. orgán verejnej moci,
   e) informáciu, ktorú poskytla rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia zriadená orgánom verejnej moci
   f) informáciu, ktorú poskytla právnická osoba zriadená zákonom,
   g) obsah uverejnený na žiadosť o opravu,
   h) obsah uverejnený na žiadosť o dodatočné oznámenie.
3. Súčasťou redakčnej zodpovednosti je nielen právo na redakčné rozhodnutia bez cenzúry a iných zásahov orgánov verejnej moci do slobody médií, ale aj redakčná nezávislosť vrátane práva uplatňovať redakčnú líniu.
4. Vylúčenia zo zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemôže dovolávať strana Protokolu, pokiaľ ide o vlastnú propagáciu (self-promotion) strany Protokolu.
5. Vylúčenie zo zodpovednosti podľa odseku 2 nezbavuje novinára povinnosti pridržiavať sa základných princípov novinárskej činnosti obsiahnutých v Kódexe, napríklad aj overiť si dôležitý fakt, pokiaľ je to možné a nevyžaduje si to tomu neúmerné úsilie, alebo uviesť informáciu tretej osoby na pravú mieru, pokiaľ jej chýba kontext, ktorý je známy a dôležitý na jej správne pochopenie, alebo ak obsahuje nepravdivé tvrdenie, ktoré možno v danej chvíli vyvrátiť aj bez väčšieho úsilia.

ČLÁNOK 8

OSOBITNÉ ASPEKTY OBJEKTÍVNOSTI A NESTRANNOSTI

1. Strana Protokolu v rámci obsahovej služby podľa čl. 1 ods. 1 alebo 2 zabezpečuje objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov; to sa primerane vzťahuje aj na spravodajsko-publicistický program v rozsahu jeho spravodajských rubrík, ako aj na program obsahujúci spravodajstvo v rozsahu tohto spravodajstva.
2. Strana Protokolu v rámci obsahovej služby podľa čl. 1 ods. 1 alebo 2 zabezpečuje objektívnosť a nestrannosť programov aktuálnej publicistiky.
3. Strana Protokolu v rámci obsahovej služby podľa čl. 1 ods. 1 dbá pri spravodajstve a programoch aktuálnej publicistiky na to, aby názory a hodnotiace komentáre boli oddelené od informácií spravodajského charakteru.
4. Strana Protokolu venuje v rámci obsahovej služby podľa čl. 1 ods. 1 alebo 2 objektívnosti a nestrannosti spravodajstva a programov aktuálnej publicistiky osobitnú pozornosť počas sledovaného predvolebného obdobia.
5. V rámci objektívnosti spravodajstva sa skúma predovšetkým transparentnosť, presnosť a vecnosť, pri zachovaní práva na omyl a práva na generalizáciu, pričom objektívnosť sa posudzuje z hľadiska jej miery, dosiahnutej v rámci programu ako celku, pri súčasnom zohľadnení výluk z redakčnej zodpovednosti, rešpektovaní garancií slobody prejavu a jej limitov a s ohľadom na redakčnú líniu.
6. Ak sa v rámci spravodajstva a aktuálnej publicistiky skúma vyváženosť ako kritérium objektívnosti alebo nestrannosti, rozhodujúcim je kvalitatívne hľadisko; časový nepomer (kvantitatívne hľadisko) nie je sám o sebe porušením princípu objektívnosti alebo nestrannosti, pokiaľ nejde o celkom zjavný časový nepomer, ktorý sa javí ako účelový.
7. Ak ide o spravodajské rozhovory a programy aktuálnej publicistiky, nie je porušením nestrannosti či objektívnosti, ak redaktor alebo moderátor názory prezentované prítomnou názorovou skupinou osobne vyvažuje v prospech neprítomnej názorovej skupiny.

ČLÁNOK 9

OSOBITNÉ ASPEKTY VŠESTRANNOSTI INFORMÁCIÍ A NÁZOROVEJ PLURALITY

1. Strana Protokolu zabezpečuje všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci ňou vysielanej obsahovej služby podľa čl. 1 ods. 1.
2. Dodržanie všestrannosti informácií a názorovej plurality sa posudzuje v dlhšom časovom úseku vysielania s výnimkou sledovaného predvolebného obdobia, kde je časovým úsekom sledované predvolebné obdobie a predmetom skúmania v tomto období sú tak programy podľa čl. 8 ods. 1 a 2, ako aj prítomná politická propagácia mimo týchto programov.

ČLÁNOK 10

SPOLOČNÉ USTANOVENIA K PRAVIDLÁM PODĽA ČL. 8 A 9

1. Za dodržanie zásad objektívnosti a nestrannosti sa považuje aj uplatnenie princípu prázdneho kresla. Uplatnením princípu prázdneho kresla, a to aj keď je prakticky uplatňovaná opakovane alebo dlhodobo, nedochádza ani k porušeniu zásad všestrannosti informácií a názorovej plurality.
2. Za dodržanie zásad objektívnosti, nestrannosti, všestrannosti informácií a názorovej plurality (ďalej len „zásady čl. 8 a 9") sa považuje už samotné poskytnutie možnosti sa vyjadriť; absencia vyjadrenia dotknutej strany, ktorá sa odmietla vyjadriť alebo sa nevyjadrila v poskytnutom termíne, nie je prekážkou zverejnenia informácie, pričom dodatočné zverejnenie vyjadrenia nie je vo vzťahu k už zverejneného programu ani programu obsahujúcemu toto vyjadrenie porušením zásad čl. 8 a 9.
3. Dodržaním zásad čl. 8 a 9 je aj prítomnosť argumentácie alebo konfrontácie (názoru) hosťa alebo názorovej skupiny či tvrdenia, ktoré sa javí nepravdivým alebo nepresným, pomocou moderátora programu, redaktora alebo inej osoby v tom istom programe alebo aj vo forme referencie, reakcie alebo komentáru v inom programe, pokiaľ si to vyžaduje povaha tvrdenia, vykonané overovanie faktov alebo objektívne existujúca okolnosť, ktorá napríklad neumožnila priamu argumentáciu

alebo konfrontáciu v tom istom programe.

4. Porušením zásad čl. 8 a 9 nie je absencia názoru (zastúpenia názorovej skupiny), ktorý je marginálny, protiprávny alebo prezentuje názor odporujúci zákonu alebo zásade, na ktorej stojí právny štát alebo demokratické zriadenie.
5 Porušením zásad čl. 8 a 9 nie je ani absencia skutkového tvrdenia alebo faktu, ak ide o mieru zovšeobecnenia, ktorá je v žurnalistike bežná, nie je významný pre pochopenie informácie alebo významne nemení podstatu informácie.
6. Porušením zásad čl. 8 a 9 nie je ani prítomnosť či absencia konkrétnej témy, konkrétnej udalosti alebo konkrétneho typu programu.
7. Výber tém, udalostí alebo hostí v programoch je súčasťou redakčnej nezávislosti (a redakčnej zodpovednosti, ktorá náleží výlučne poskytovateľovi obsahovej služby), pričom výber nesmie podliehať politickému vplyvu či vplyvu zadávateľov mediálnej komerčnej komunikácie (reklamy), avšak môže byť závislý od uplatňovanej redakčnej línie, ktorá nie je arbitrárna.

ČLÁNOK 11

ĎALŠIE ASPEKTY PRÍSTUPU VEREJNOSTI K INFORMÁCIÁM

1. Podľa čl. 12 sa postupuje aj vtedy, ak ide o spory z práva na krátke spravodajstvo alebo z výkonu výhradných práv vysielateľa k podujatiam alebo významným podujatiam, pokiaľ je domnelým porušiteľom strana Protokolu alebo iný poskytovateľ.

2. Porušenie pravidiel v sporoch podľa odseku 1 sa posudzuje výlučne na podklade sťažnosti (podnetu) inej strany Protokolu, iného poskytovateľa alebo nositeľa práv alebo na podnet Rady pre mediálne služby; konanie začaté na základe sťažnosti (podnetu) však možno dokončiť aj po späťvzatí sťažnosti (podnetu), ak je to účelné s ohľadom na ochranu verejného záujmu vteleného do príslušného etického (zákonného) pravidla.

ČLÁNOK 12

NERECIPOVANÉ PRAVIDLÁ

Pri uverejňovaní informácií a programov a pri ich šírení prostredníctvom alebo v rámci obsahových služieb dodržiava strana Protokolu všetky právne normy upravujúce oblasť spravodajstva a aktuálnej publicistiky s ohľadom na zásady všestrannosti informácií, názorovej plurality, objektívnosti a nestrannosti, ako aj pravidlá prístupu verejnosti k informáciám, a to aj tie, ktoré nie sú v Protokole recipované, napríklad preto, že v čase jeho schválenia neboli ešte platné alebo účinné.

ČLÁNOK 13

ZÁVÄZKY SÚČINNOSTI

1. Strana Protokolu sa zaväzuje v súvislosti s posudzovaním dodržiavania Protokolu Tlačovo-digitálnou radou na jej žiadosť bezodkladne a bezodplatne
   a) dodať alebo umožniť jej prístup k uverejnenému obsahu alebo šírenému obsahu alebo záznamu obsahu, pokiaľ ním disponuje; v prípade vysielateľa aj k záznamu vysielania, ak odo dňa vysielania obsahu rozhodujúceho pre posúdenie dodržiavania pravidiel Protokolu neuplynulo viac ako 45 dní,
   b) predložiť alebo umožniť nahliadnuť do všetkých dokladov preukazujúcich dodržanie posudzovaného pravidla Protokolu, ktorými disponuje, alebo predložiť hodnovernú informáciu o obsahu týchto dokladov s vysvetlením, prečo ich nemožno predložiť ani do nich nahliadnuť, inak sa má za to, že také doklady a informácie neexistujú,
   c) poskytnúť iné informácie alebo ďalšiu súčinnosť, ktorá je potrebná s ohľadom na iné ustanovenia Protokolu.

2. Dôkazná núdza spôsobená tým, že strana Protokolu odmietla poskytnúť súčinnosť alebo súčinnosť neposkytla riadne alebo včas, hoci na to neexistoval oprávnený objektívny dôvod, nebráni Tlačovo-digitálnej rade, aby posúdila sporný obsah z hľadiska dodržiavania pravidiel Protokolu na ťarchu strany Protokolu; tým nie je dotknuté oprávnenie Tlačovo-digitálnej rady vydať rozhodnutie aj za porušenie etického pravidla o záväzkoch súčinnosti podľa tohto článku, prípadne zahrnúť výrok o tomto porušení do meritórneho rozhodnutia o posudzovanom obsahu.

3. Na žiadosť Asociácie alebo Tlačovo-digitálnej rady strana Protokolu predloží v určenej lehote, samohodnotenie vo vzťahu k pravidlu a určenému obdobiu, programu alebo obsahovej službe, ktoré obsahuje dáta v požadovanej štruktúre s kvantitatívnou analýzou a kvalitatívne hodnotenie s ohľadom na požadované kritériá a pravidlo. Lehota na predloženie musí byť primeraná s ohľadom na požadovaný obsah samohodnotenia. Samohodnotenie môže byť podkladom pre konanie a meritórne rozhodnutie; samohodnotenie ani dáta z neho sa však nezverejňujú.

ČLÁNOK 14

ZÁVÄZOK STRPIEŤ PREDBEŽNÉ OPATRENIE

1. Strana Protokolu sa zaväzuje strpieť predbežné opatrenie (odsek 2) a vykonať rozhodnutie Tlačovo-digitálnej rady, ktorým sa toto predbežné opatrenie nariadilo.
2. Tlačovo-digitálna rada môže v súvislosti s uverejneným obsahom, ktorý má byť predmetom jej posudzovania, nariadiť strane Protokolu predbežným opatrením, aby do času jej rozhodnutia niečo konala či nekonala, niečo strpela alebo sa niečoho zdržala, ak
   a) existuje vážne podozrenie z porušenia niektorej zo zásad čl. 8 a 9 počas sledovaného predvolebného obdobia,
   b) odôvodnene hrozí vážny zásah do práva verejnosti na prístup k významnému podujatiu alebo k informáciám o podujatí, alebo
   c) existuje bezprostredné alebo vážne riziko zásahu do ochrany zdroja.
3. Ak strana Protokolu nesúhlasí s predbežným opatrením, môže proti nemu podať do desiatich dní odo dňa doručenia písomnú námietku; podanie námietky nemá odkladný účinok na plnenie etického pravidla podľa odseku 1. Ak Tlačovo-digitálna rada uzná námietku za dôvodnú alebo čiastočne dôvodnú, do pätnástich dní od podania námietky zruší alebo nahradí pôvodné predbežné opatrenie, inak námietku zamietne, s čím sa vysporiada v meritórnom rozhodnutí. Tlačovo-digitálna rada zruší predbežné opatrenia aj vtedy, keď pominuli dôvody podľa odseku 2 na jeho nariadenie.
4. Nariadené predbežné opatrenie zaniká momentom vykonateľnosti meritórneho rozhodnutia Tlačovo-digitálnej rady o posudzovanom obsahu, ak nezaniklo skôr zrušením Tlačovo-digitálnou radou; tým nie je dotknuté oprávnenie Tlačovo-digitálnej rady vydať rozhodnutie, aj za porušenie etického pravidla o záväzku strpieť predbežné opatrenie (odsek 1) alebo zahrnúť výrok o tomto porušení do meritórneho rozhodnutia o posudzovanom obsahu.

TRETIA ČASŤ

ETICKÉ PRAVIDLÁ

ČLÁNOK 15

SANKCIE

1. Sankcie ukladá Tlačovo-digitálna rada v rozhodnutí, ktorým konštatuje porušenie etických pravidiel Protokolu (ďalej len „rozhodnutie o porušení").
2. Za nedodržanie etických pravidiel Protokolu sa vždy ukladá sankcia – zverejnenie rozhodnutia o porušení na webovom sídle Asociácie; webovým sídlom Asociácie sa rozumie aj webové sídlo Tlačovo-digitálnej rady.
3. Pokiaľ sa nariadilo predbežné opatrenie, v meritórnom rozhodnutí o posudzovanom obsahu sa za nedodržanie etických pravidiel Protokolu vždy ukladá povinnosť niečo konať, nekonať, strpieť alebo niečoho sa zdržať, prípadne aj s povinnosťou bezodkladne odstrániť alebo napraviť eticky neželaný stav alebo s povinnosťou bezodkladne upraviť prístup verejnosti k informáciám eticky želateľným spôsobom.
4. Za nedodržanie etických pravidiel Protokolu možno popri sankcii podľa odseku 2 alebo 3 uložiť nasledujúce sankcie:
   a) uverejnenie rozhodnutia o porušení spôsobom určeným Tlačovo-digitálnou radou, napríklad formou tlačovej správy alebo zverejnením na cudzom webovom spravodajskom portáli,
   b) uverejnenie rozhodnutia o porušení na webovom sídle porušujúcej strany Protokolu, v jej obsahovej služby alebo v príslušnom programe,
   c) iné uverejnenie, ako podľa písmen a) alebo b), na náklady porušujúcej strany Protokolu a s určením lehoty, dĺžky trvania, spôsobu, formy alebo početnosti (frekvencie).
5. Pokiaľ porušenie etických pravidiel Protokolu trvá alebo hrozí jeho opakovanie alebo ak sa nariadilo predbežné opatrenie, uloží sa popri sankcii podľa odseku 2 alebo 3 aj aspoň jedna z nasledujúcich sankcií:
   a) povinnosť vo forme
      1. zákazu ďalšieho šírenia posúdeného obsahu vôbec,
      2. zákazu uverejňovania alebo šírenia posúdeného obsahu bez eticky želateľnej úpravy,
      3. príkazu stiahnuť (prestať šíriť) posúdený obsah, alebo
      4. príkazu upraviť uverejnený obsah tak, aby bol etický,
   b) povinnosť bezodkladne prijať iné vhodné opatrenie na predchádzanie podobným porušeniam v budúcnosti, alebo
   c) povinnosť bezodkladne prijať konkrétne opatrenie navrhnuté Tlačovo-digitálnou radou, ktoré má pôsobiť preventívne do budúcnosti, napraviť závažné následky porušenia alebo zvýšiť úroveň ochrany pred neetickým konaním alebo nekonaním.
6. Ak strane Protokolu bola uložená sankcia, ktorá spočíva v povinnosti niečo konať, nekonať, strpieť alebo sa niečoho zdržať, Tlačovo-digitálna rada určí v rozhodnutí aj lehotu, v ktorej jej strana Protokolu, ktorej bola taká sankcia uložená, oznámi splnenie uloženej sankcie, najmä termín, spôsob a formu splnenia uloženej povinnosti.
7. Ak strana Protokolu neoznámi Tlačovo-digitálnej rade splnenie uloženej povinnosti v určenej lehote alebo uloženú povinnosť nesplní, Tlačovo-digitálna rada podá podnet na začatie konania pred Radou pre mediálne služby alebo pred iným orgánom príslušným podľa charakteru etického pravidla.
8. Ak bol uzavretý zmier pred meritórnym rozhodnutím, od sankcie podľa odsekov 3 až 5 možno upustiť, pokiaľ nedošlo k ujme verejnosti na prístupe k informáciám; do meritórneho rozhodnutia sa v takom prípade zahrnie informácia o uzavretí zmieru a o tomto upustení od iných sankcií.

ČLÁNOK 16

NIEKTORÉ USTANOVENIA O PROCESNÝCH LEHOTÁCH

1. Meritórne rozhodnutie sa vydá spravidla do dvoch mesiacov odo dňa doručenia sťažnosti (podnetu), ak tomu nebránia objektívne okolnosti na strane zúčastnenej strany Protokolu.
2. Meritórne rozhodnutie, ktorého vydaniu predchádzalo predbežné opatrenie, sa vydá, ak tomu nebránia objektívne okolnosti na strane zúčastnenej strany Protokolu, najneskôr do troch mesiacov odo dňa doručenia sťažnosti (podnetu).
3. Ak začala konať Tlačovo-digitálna rada z vlastného podnetu, lehoty podľa odseku 1 a 2 plynú dňom nasledujúcim po doručení jej prvého úkonu strane Protokolu, voči ktorej smeruje.

ČLÁNOK 17

NIEKTORÉ USTANOVENIA O ODLOŽENÍ SŤAŽNOSTI

1. Sťažnosť sa odloží, ak
   a) od udalosti rozhodujúcej pre posúdenie dodržiavania pravidiel Protokolu uplynuli štyri roky, alebo
   b) dôkazná núdza, ktorú nespôsobila strana Protokolu dotknutá sťažnosťou, bráni posúdeniu sťažnosti.
2. Sťažnosť možno odložiť aj vtedy, ak ten, kto je oprávnený podať podnet podľa čl. 11 tento podnet vzal späť, ak nie je účelné vo veci ďalej konať.

ČLÁNOK 18

MONITOROVANIE A HODNOTENIE DODRŽIAVANIA PROTOKOLU

1. Tlačovo-digitálna rada bezprostredne po uplynutí ustanovenej lehoty na splnenie uloženej povinnosti vykoná alebo prostredníctvom príslušného mechanizmu Asociácie nechá vykonať kontrolu splnenia povinnosti a informáciu o splnení vyznačí alebo prostredníctvom príslušného mechanizmu Asociácie nechá vyznačiť v evidencii hodnotenia dodržiavania Protokolu; túto informáciu oznámi príslušnému správnemu orgánu, ak má vplyv na právne konanie vedené ním voči strane Protokolu.
2. Asociácia vykonáva priebežné hodnotenie dodržiavania uložených povinností a ak niektorá zo strán Protokolu neplní opakovane ustanovené povinnosti môže Asociácia rozhodnúť o pozastavení uplatňovania samoregulačného mechanizmu voči tejto strane Protokolu alebo o vylúčení strany Protokolu z tohto samoregulačného mechanizmu.
3. Strane Protokolu, ktorá v priebehu kalendárneho roka druhýkrát neoznámi Tlačovo-digitálnej rade splnenie uloženej povinnosti v ustanovenej lehote alebo druhýkrát nesplní jej uloženú povinnosť, zaniká akákoľvek účasť na Protokole dňom, ktorým márne uplynula príslušná lehota na splnenie, najneskôr však ku koncu príslušného kalendárneho roka; to sa vzťahuje aj na stranu Protokolu, ktorá je členom kolektívneho člena Asociácie alebo členom združenia alebo inej právnickej osoby, ktorá pristúpila k Protokolu. Zánik účasti na Protokole sa oznámi príslušnej strane Protokolu bezodkladne.
4. Asociácia na svojom webovom sídle zverejňuje informácie a údaje týkajúce sa činnosti samoregulačného mechanizmu, a to
   a) aktuálne znenie Protokolu,
   b) zoznam strán Protokolu,
   c) informácie o Tlačovo-digitálnej rade,
   d) výročné správy o činnosti Asociácie,
   e) informácie o spôsobe podávania sťažností,
   f) informácie o mechanizme nezávislej kontroly plnenia uložených sankcií a presadzovania dodržiavania Protokolu,
   g) konečné znenia rozhodnutí vydaných podľa tohto Protokolu.

5. Výročná správa o činnosti Asociácie obsahuje aj
   a) zoznam osôb, ktoré sa zaviazali Protokol dodržiavať (pristúpili k Protokolu),
   b) informácie o činnosti Tlačovo-digitálnej rady a štatistické porovnanie s predchádzajúcim rokom,
   c) informáciu o počte a spôsobe vybavenia prijatých sťažností,
   d) informáciu o uložených sankciách a ich plnení.
6. Asociácia predkladá svoju výročnú správu o činnosti každoročne do 60 dní po skončení kalendárneho roka Rade pre mediálne služby.

ŠTVRTÁ ČASŤ

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 19

PRISTÚPENIE A ODSTÚPENIE, INÉ SPÔSOBY UKONČENIA UPLATŇOVANIA

1. Protokol je otvorený aj pre poskytovateľov obsahových služieb, ktorí nie sú členmi kolektívnych členov Asociácie, pričom svoj súhlas byť ním viazaní môžu vyjadriť písomne oznámením adresovaným Asociácii; primerane sa použije aj pre pristúpenie strán Protokolu podľa čl. 4 ods. 1 písm. c).
2. Odstúpiť od Protokolu môže každá strana Protokolu, písomným oznámením o odstúpení adresovaným Asociácii. Odstúpenie je účinné prvým dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom bolo Asociácii doručené oznámenie o odstúpení.
3. Pozastaviť uplatňovanie Protokolu voči strane Protokolu alebo ju vylúčiť zo samoregulačného mechanizmu možno len podľa a v súlade s čl. 18 ods. 2.
4. Na zánik účasti na Protokole inak ako odstúpením strany Protokolu alebo jej vylúčením sa vzťahuje výlučne čl. 18 ods. 3.

ČLÁNOK 20

VÝHRADA Z ROZSAHU

1. Výhradu z rozsahu môže uplatniť strana Protokolu, kolektívny člen Asociácie v mene niektorých alebo všetkým jeho členov alebo združenie či iná právnická osoba, ktorá pristupuje alebo pristúpila k Protokolu, v mene niektorých alebo všetkým svojich členov, pokiaľ ide o neuplatňovanie ustanovení druhej časti Protokolu vo vzťahu k
   a) niektorým alebo všetkým obsahovým službám podľa čl. 1 ods. 2, alebo
   b) niektorým, nie však všetkým, obsahovým službám podľa čl. 1 ods. 1.
2. Výhradu z rozsahu možno uplatniť kedykoľvek, a to tak, že sa Asociácii doručí oznámenie, v ktorom subjekt podľa odseku 1 oznámi, v akom rozsahu podľa odseku 1 si uplatňuje výhradu z rozsahu; ak si uplatňuje výhradu len čiastočne, uvedie aj konkrétne obsahové služby.
3. Pokiaľ sa oznámenie podľa odseku 2 neučiní do jedného mesiaca od účinnosti Protokolu alebo odo dňa, v ktorom sa strana Protokolu stala členom kolektívneho člena Asociácie alebo združenia či inej právnickej osoby, ktorá pristúpila k Protokolu, alebo pri pristúpení k Protokolu, je toto oznámenie účinné prvým januárom nasledujúceho kalendárneho roka, inak dňom nasledujúcim po jeho doručení Asociácii.

ČLÁNOK 21

OBSAHOVÁ VÝHRADA

1. Obsahovú výhradu môže uplatniť strana Protokolu, kolektívny člen Asociácie v mene niektorých alebo všetkým jeho členov alebo združenie či iná právnická osoba, ktorá pristupuje alebo pristúpila k Protokolu, v mene niektorých alebo všetkým svojich členov, a to vo vzťahu k neuplatňovaniu niektorých ustanovení čl. 7 až 12.
2. Obsahovú výhradu možno uplatniť kedykoľvek, a to tak, že sa Asociácii doručí oznámenie, v ktorom subjekt podľa odseku 1 oznámi, v akom rozsahu podľa odseku 1 si uplatňuje obsahovú výhradu.
3. Pokiaľ sa oznámenie podľa odseku 2 neučiní do jedného mesiaca od účinnosti Protokolu alebo odo dňa, v ktorom sa strana Protokolu stala členom kolektívneho člena Asociácie alebo združenia či inej právnickej osoby, ktorá pristúpila k Protokolu, alebo pri pristúpení k Protokolu, je toto oznámenie účinné prvým januárom nasledujúceho kalendárneho roka, inak dňom nasledujúcim po jeho doručení Asociácii.

ČLÁNOK 22

NOVELIZÁCIE

1. Protokol možno meniť a dopĺňať len rozhodnutím príslušného orgánu Asociácie.
2. Zmeny a doplnenia Protokolu nadobúdajú platnosť a účinnosť dňom ich prijatia (schválenia) podľa odseku 1, pokiaľ príslušný orgán Asociácie zároveň nerozhodne o neskoršom dni ich účinnosti.
3. Dňom, v ktorom zmeny a doplnenia Protokolu nadobúdajú účinnosť, nadobúdajú tiež záväznosť pre všetky strany Protokolu vrátane tých, ktoré k Protokolu pristúpili podľa čl. 19 pred jeho novelizáciou; ich osobitný súhlas alebo ďalšie pristúpenie sa nevyžaduje.
4. Každú zmenu Protokolu oznamuje Asociácia do 30 dní od jej schválenia podľa odseku 1 Rade pre mediálne služby.

ČLÁNOK 23

NEUPRAVENÉ PROCESNÉ PRAVIDLÁ

O procesných pravidlách, ktoré nie sú upravené v Rokovacom poriadku alebo v Štatúte ani v tomto Protokole alebo v iných interných predpisoch Asociácie, rozhoduje predseda Tlačovo-digitálnej rady, pokiaľ rozhodnutie neprenechá na rozhodnutie Tlačovo-digitálnej rade.

ČLÁNOK 24

ZÁVÄZNOSŤ

1. Voči členovi kolektívneho člena Asociácie, ktorý je ním ku dňu účinnosti (čl. 25 ods. 2), nadobúda Protokol záväznosť dňom účinnosti (čl. 25 ods. 2), inak dňom nasledujúcim po dni, v ktorom sa stal členom kolektívneho člena Asociácie.
2. Voči strane Protokolu, ktorá k Protokolu pristúpila spôsobom podľa čl. 19 ods.1 po dni účinnosti (čl. 25 ods. 2), nadobúda Protokol záväznosť prvým dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom bolo Asociácii doručené oznámenie o pristúpení podľa čl. 19 ods. 1.
3. Voči strane Protokolu, ktorá k Protokolu pristúpila spôsobom podľa čl. 19 ods.1 odo dňa platnosti do dňa účinnosti (čl. 25 ods. 2), nadobúda Protokol záväznosť dňom účinnosti (čl. 25 ods. 2).
4. Na člena združenia alebo inej právnickej osoby, ktorá pristúpila k Protokolu (čl. 4 ods. 1 písm. c/), sa primerane použije odsek 1 až 3.
5. Voči inému poskytovateľovi, ktorý sa nezaviazal dodržiavať Protokol, ale ktorý vyhlási, že rozhodnutie Tlačovo-digitálnej rady pre daný prípad akceptuje, zaviaže sa ho vykonať a zároveň aj splní prípadnú uloženú sankciu, nadobúda Protokol záväznosť dňom tohto vyhlásenia takéhoto iného poskytovateľa o akceptovaní a ak k splneniu uloženej sankcie dôjde neskôr, tak dňom splnenia uloženej sankcie.

ČLÁNOK 25

PRECHODNÉ USTANOVENIA

1. Ustanovenia § 2 ods. 2 a 3 a § 3 ods. 5 a 9 Rokovacieho poriadku v znení účinnom ku dňu účinnosti Protokolu sa pri uplatňovaní Protokolu nepoužije, a to až do momentu ich novelizácie.
2. Ak ide o sťažnosť alebo podnet na preverenie, na posúdenie ktorého by bola príslušná Rada pre mediálne služby alebo iný správny orgán podľa charakteru etického pravidla, nepoužije sa pri uplatňovaní Protokolu ani ustanovenie § 3 ods. 2 Rokovacieho poriadku v znení účinnom ku dňu účinnosti Protokolu, a to až do momentu novelizácie tohto ustanovenia Rokovacieho poriadku; Tlačovo-digitálna rada rozhodne podľa povahy veci, či o sťažnosti (podnete) rozhodne v samostatnom konaní, konanie o nej zlúči s iným konaním alebo odkáže sťažovateľa na ukončené konanie.
3. Bez toho, aby boli dotknuté odseky 1 a 2, Tlačovo-digitálna rada môže vylúčiť z uplatnenia aj také ustanovenie Rokovacieho poriadku v znení účinnom ku dňu účinnosti Protokolu, ktorého uplatnením by sa celkom zmaril alebo podstatne sťažil výkon jej dohľadu nad Protokolom, a to až do momentu novelizácie takého ustanovenia Rokovacieho poriadku.

ČLÁNOK 26

ÚČINNOSŤ

1. Protokol je platný dňom jeho prijatia príslušným orgánom Asociácie.
2. Protokol nadobúda účinnosť prvým dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom bol Protokol evidovaný Radou pre mediálne služby.

Zapísané v evidencii samoregulačných Kódexov 11. 11. 2025

AONE

ASOCIÁCIA
NA OCHRANU
NOVINÁRSKEJ
ETIKY

TR SR
TLAČOVO-DIGITÁLNA RADA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Tlačovo-digitálna rada Slovenskej republiky
Francisciho ulica 2390/4, 811 08 Bratislava-Staré Mesto Slovenská republika
e-mail: info@trsr.sk
www.trsr.sk